

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 66 (2930) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 március 23

Feltartóztathatatlanul nyomulnak

előre a japánok Uj-Guineában

Közép-Burmában is tovább tart a japán előnyomulás. — Ujabb korosztályokat hívtak be Törökországban

Súlyos veszteséget okozott az olasz légierő a földközi-tengeri angol hajóhadnak

A diplomáciai események közepantjában feltétlenül Boris bolgár király németországi utazása áll, habár semmi részletet vagy körülményt nem lehet megtudni az utazás céljáról. Ez különben nem is fontos. Az új Európa egységes és szövetséges frontja ugyanis szükségessé teszi bizonyos időközönként a vezetők érintkezését és tájékozódását. Nyugodjunk meg annyiban, hogy ez a látogatás is a mi érdeklünkben történik és egy lépéssel előre viszi a közös ügyet.

Nagy eseménye a nemzetközi diplomáciai helyzetnek az is, hogy szomban újra meghosszabbították a japán-szovjetorosz halászi egyezményt. Ez a kérdés mindig nyílt volt és biztosra vehetjük, hogy a megegyezés dacára is ma is nyílt maradt a két állam között. Hogy mégis megállapodás jött létre, az egyelőre japán győzelem. Japán győzelem, mert angol és amerikai részről bizonyára intézték Szovjetországhoz olyan kérést, hogy okozzon nehézségeket Japánnak, ne egyezzen ki vele és ha lehet, támadja is meg. Sokat jelentene ez az angol-szavjetorosz szövetség számára, hiszen tehermentesítene sok frontjukat, így többek között egyelőre elhárítaná a viharfelhőket Ausztrália felől is. A tervből és kérésekből azonban egyelőre semmi sem lett. A nagy háborús világkonfliktusban szinte komikusan hat, hogy Japán és a Szovjetunió még „barátságos” viszonyt tartanak fenn és meg is tudnak egyezni sokat vitatott kérdésben. Nyugodtak lehetünk azonban, hogy amikor Japánnak eljön az ideje, hogy Szibériára vonatkozó terveit végrehajtsa, a halászi egyezmény újra felszínre kerül és a legközelebbi tárgyalás nem fog megegyezéssel végződni.

A diplomáciai front eseményei közé tartozik Pápa utazása is. Ez az utazás feltétlenül tisztázza Törökország helyzetét a tavaszi nagy döntés előtt. Mindenesetre jellemző a helyzetre, hogy Iránban intérték az ottlakó bulgárokat.

Nagy feltűnést keltett az a hír is, hogy Madridban lefogta a rendőrség az egyesült marxista ifjúság főtákarát. Ez a nevezetes úr, aki egy rég leünt és lomtárba került munkásmozgalmak érdekében fardozott — látszólag, mert valójában az angolszász és bolsevista egyesült alvilági hatalmak közönséges politikai bérence — reménytelen feladatra vállalkozott. Szervezni akart Spanyolországban, abban a Spanyolországban, amelyet egyszer már majdnem megsemmisített a vörös ragály. Pézeket osztogatott és földalatti szervezkedéseket akart folytatni. Természetesen fülöncsípték — letartóztatása nyomán érdekes dolgok derültek ki. Az angol diplomáciai képviselői tagjai voltak tettestársai. Erre használják hát a büszke angolok diplomáciai sérthetlenségüket. Gyujtogatókat és alvilági gyilkosokat pártfogolnak. Reméljük, hogy már nem sokáig.

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti Vasárnap a Földközi-tenger közepén működő olasz légierő támadást intézett egy ellenséges hajókaraván ellen, amely Málta támaszpontja felé igyekezett. A torpedóvető repülőgépekből álló kötelék egymást követő hullámokban támadta meg az ellenséges szállító és hadihajóegységeket, amelyeknek súlyos veszteséget okozott. Egy cirkáló és egy 10.000 tonnás gőzös elsüllyedt. Két másik hadihajót és több kereskedelmi hajót találatok értek és súlyosan megrongálódtak. A támadás után az ellenséges karaván igyekezett szétzóródni és a hajók legnagyobb része kénytelen volt visszafordulni.

Visszafordulásra kényszerítette az olasz légierő a Málta felé tartó angol hajókaravánt

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol tengernagyi hivatal közlése szerint a P 38. tengeralattjáró naszád nem ad hirt magáról és így elveszettek kell tekinteni.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a brit hirsolgálat Washingtonból jelenti, a tengerészetiügyi minisztérium köz-

zétette, hogy az Atlanti-óceán partjain egy harmadik közepes nagyságú Egyesült Államokbeli szállítóhajót is megtorpedózták. A tengerészeti hatóságok az áldozatokat illetőleg csak annyit közöltek, hogy az első hajónak 11, a másodiknak 5 embere pusztult el. Az egyiknek 20, a másik hajónak 31 hajótöröttét kimentették.

Lázadás tört ki az uj-guineai vad törzsek között

Londonból jelentik: Az angol sajtó távolkeleti tudósítóinak jelentése szerint erős japán csapatok feltartóztathatatlanul nyomulnak előre Uj-Guineában. A japán légierő bombatámadást intézett Derby ausztráliai kikötő ellen is.

Stockholmból jelentik: (B. T.) Uj-Guineából érkező jelentés szerint a szigeteken lázadás tört ki a bennszülöttek között. A japánok partraszállásakor az angol hatóságok tagjai elhagyták helyüket és elmenekültek. Ezt a fejtámadások és a kannibálok arra használták fel, hogy az egymásközt függő ügyeiket elintézzék. Port Moresbyből érkezett legutolsó jelentés szerint rendkívül komolynak mondják a vad-

bennszülöttek harcát. A vadak háborújának középpontjában Sepik és River területe áll, mélyen benn a dzsungelben, körülbelül 400 kilométerre Huon öblétől nyugatra. Az e vidékről elmenekült bányászok elmondották, hogy a bennszülöttek megtámadták az ültetvényeket és mindent kifosztottak, az épületeket pedig lerombolták.

Saigonból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Camberrai jelentés szerint a japán repülőek elsősorban bombázták a Port Darwintól délre 190 kilométerre lévő Katherinet.

Sanghaji jelentés szerint Középburmában tovább tart a japánok előnyomulása. A Sittang folyón előretörő japánok Tungu felé szorítják vissza a

britteket, míg az Irrawady völgyben a támadó japánok már 100 kilométerre megközelítették Promet. A brit hirsolgálat szerint a Mandalay felé vezető vasutvonal mentén harcoló brit csapatok új állásokat foglaltak el.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Hétfőn vált ismeretessé, hogy a japánok március 17-én Padang elfoglalása során 900 angol és 800 hollandit lefegyvereztek. A brit-holland osztagok legnagyobb része Szingapurból menekült Szumátrára, röviddel a Szingapur erő elfoglalása előtt.

Washingtoni jelentés szerint — mint az Esti Ujság írja — a Fülöp-szigeten harcoló amerikaiakhoz vasárnap délelőtt megadásra felszólító üzenet intéztek a japánok, amelyre az amerikaiak nem válaszoltak. A japán ügyük erre hevesen tüzelni kezdtek.

Istanbulba érkezett a török államiő

Az Osservatore Romano jelentése szerint Törökországban újabb korosztályokat hívtak be katonai szolgálatra.

Az Uj Nemzedék írja: Ankarából jelentik, hogy a török köztársasági elnök a török tartományokban végzett körútjáról Istanbulba érkezett, ahol megsejmelte a katonai iskolákat és csapatokat. A jövő héten utazik vissza Ankarába.

Ankarából jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A Pápa német nagykövét ellenében ügyében a bíróság a tárgyalást április 1-én kezdi meg. A per nyilvános lesz. A vádlottak számát hivatalosan nem közölték, de jólétszűlték szerint a pernek 7 vádlottja van, közülük 3 szovjet állampolgár, 3 balkáni származású mohamedán, egy pedig jugoszláv állampolgár.

Cripps Uj Delhibe érkezett

Uj-Delhiből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Sir Strafford Cripps Uj-Delhibe érkezett.

Karachiból jelentik: (MTI) Az angol hirsolgálat jelenti, hogy Cripps és kísérete a hétfőre virradó éjjelt Karachiban töltötte, majd hétfőn repülőgépen tovább utazott Delhibe.

Lisszabomból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Sidney-i jelentés szerint az ausztráliai Daily Telegraph kiemeli, hogy Casey kinevezése Anglia közlekedési képviselőjévé az ausztráliai miniszterelnök nyílt ellenzésével szemben történt. Az ausztráliai kormány nem akarta, hogy Casey elhagyja Washington. Curtin miniszterelnök világosan kifejtette ezt az álláspontot Churchill előtt. Lisszabomban kiemelik, hogy Ausztrália és Anglia között egyre élesebbek a nézeteltérések, nemcsak jogi és diplomáciai kérdésekben, hanem felségjogban is. Melbourneból például az a hír érkezett, hogy Ausztrália védelmére haditanácsot alakítottak, amelyből kihagyták az angolokat.

Rövidesen birtokba veszi a város a Széchenyi épületet

Kisgyűlést tartott a város törvényhatósága

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délután 11 órai kezdettel dr. Hlatky Endre főispán elnöklésével tartották meg Nagyvárad város törvényhatóságának kisgyűlését. A főispán nyitotta meg a gyűlést s először az önálló tárgysorozati ügyeket tárgyalták le.

Klemensz Rezső tanácsnok ismertette a légvédelmi szírnák megrendelésének ügyét. Versenypályázatot kellene hirdetni, a kisgyűlés azonban úgy döntött, hogy előterjesztést tész a minisztériumhoz szabadkézből való beszerzés engedélyezése végett.

A Kálvin-utca 5. szám alatti városi épületnek a rendőrség részére való bérbeadásának körülményeit ismertette ezután Klemensz tanácsnok. Itt fogják felállítani a 2. számú őrszobát. A városi gazdasági ügyosztály és a rendőrség közösen szállt ki a színhelyre és az épület évi bérét 2400 pengőben állapította meg. A bérbeadás 1941. novemberétől kezdődőleg 5 évre szól, tehát mintegy három és félevesi időtartamra történik.

A Széchenyi ingatlan ügye befejeződött. Dr. Soós István polgármester bejelentette, hogy az épületet a város visszaperelte és a Tábla ítélete jogerőre emelkedett. Az eddigi tulajdonos, a görögkeleti püspökség átirata értelmében a város rövidesen birtokba is veszi. A püspökség ugyanis a birtokbavétel ellen nem emel kifogást. Már csak gazdasági természetű elszámolások vannak hátra. Az épületben lévő üzlethelyiségek és lakrészek tekintetében a kisgyűlés felhatalmazta a polgármestert, vegye számba a bérlőket, a némkívánatosoknak mondjon fel, s a bérlészeket becsültesse fel.

Lesz-e városi tehenészet?

Ugyancsak a polgármester ismertette a városi tehenészet felállítására irányuló javaslatot. Elmondotta, hogy Nagyvárad napi tejüksége 90 ezer liter és jelenleg az a szomorú helyzet áll fenn, hogy csak 11 ezer liter tejet hoznak be a városba. Ismertette, hogy mibe kerülne egy 200, illetve 100 tehénből álló városi tehenészet felállítása. Helyesebben, hogy mennyit fizetne rá a város évente az önálló tehenészetre. A kisgyűlés hozzájárult, hogy amíg a takarmánybeszerzés lehetővé válik és abban az esetben, ha az ÖMTK nem állít fel fiókot Nagyváradon, egyelőre száz tehen-

ből álló tehenészetet állítsanak fel. A polgármestert felhatalmazták megfelelő költségen felvételére irányuló tárgyalásokra.

A tüdővész ellen védekező egyesület „Szent László Tüdőbeteg Szanatóriuma” a város által beutalt szegények ápolási díjának felemelését kéri. Dr. Dalló Gyula tanácsnok javaslatára a napi költséget 6 pengő 80 fillére emelték fel.

Ugyancsak dr. Dalló ismertette a Bihar megyei és Nagyvárad Római Katolikus Nőegylet kérelmét az árvaház se-

gélyének felemelése iránt. Elmondotta, hogy a megszállás alatt minden annyi leromlott, hogy negyven árva gyermek helyett jelenleg csak tizenhárom tudnak elhelyezni. A kisgyűlés elfogadta azt a javaslatot, hogy a jövőben csak hadiárvákat utaljon be a város s személynként 50 pengőt fizessen havonta. A polgármester kijelenté, hogy ez csak átmeneti intézkedés, míg a városi árvaház kérdése megoldódik. A kisgyűlés felhatalmazta a polgármestert, hogy tervben intézkedést a városi árvaház épületének visszanyerésére.

Városrendezési tervet a bizottság előtt

A Múzeum-utca sarkától a biharpüspök útjéig terjedő útszakaszon gyalogjáró utat készítenek. Altnóder Endre műszaki tanácsnok becsülése szerint 12 ezer pengős költséggel. A főispán kifejtette, hogy a Budapest-teret ki kellene szélesíteni, a káptalannak ott lévő, felépítetlen területét kellene egy részeit erre a célra elvonni. Azonkívül fel kellene térni a káptalant, hogy a télen is járható legyen. Dr. S. Hoffert Béla apostoli kormányzó helynök megjegyezte, hogy ez tisztán anyagiakon fordul meg és a közeljövőben ez nem lehet kilátás. Felemlítette a Pataky Tibor-utca szomorú külsejét. Ezen feltétlenül segíteni kell, már csak a közeli Szent László-hétre való tervvel. Felhatalmazta a kisgyűlés a polgármestert, hogy a kérdésben tervet javaslatot.

A városbába épületben létesítendő személyfelvonóra árlejtést hirdettek é arra három budapesti cég adott be ajánlatot. Pintér István mérnök a benyújtott árajánlatokat magasnak találta. Palesik főmérnök megjegyezte, hogy közmunká-

nál természetesen magasabb árajánlatokat nyújtanak be, mint magánosoknak. Szabó Károly felemlítette, hogy a helybéli iparosok a szigorú kiírási feltételek miatt nem is mérnek pályázatot benyújtani, viszont a fővárosiak a legtöbb esetben nem veszik komolyan ezeket a kiírásokat. Több hozzájárulás után a kisgyűlés úgy döntött, hogy a munkálatok elvégzésével a legelőször ajánlattevőt, Póssert Gyulát bízzák meg, aki 11.760 pengőért készíti el a személyfelvonót.

Bazili Mihály ismertette ezután a vilamosmű céljaira megrendelt kapcsoló, székázan és gőzturbina vasbeton vázának felállításához szükséges szakértő alkalmazására irányuló javaslatát. Mintegy 19 ezer pengő költséggel Prepeliczay Albert gépészmérnök, elismert statikus alkalmazását javasolta. Pintér István hozzájárulásában Váradi Szabó Lajos okl. építészmérnököt ajánlotta. A kisgyűlés elvben Pintér István javaslatát fogadta el azzal, hogy egy héten belül döntenie kell a munkálatok vállalásáról.

Tejforgalmi szabályrendelet készül

Varga tanácsnok előadta, hogy a tejforgalombahozatalára szabályrendelet kibocsátása vált szükségessé. Erre vonatkozóan kikérték a Kereskedelmi és Ipar-tanács, valamint más illetékes ténylezők szakvéleményét, amelyek most már beérkeztek. Javasolja, küldjön ki a kisgyűlés egy ad hoc bizottságot, hogy az a beérkezett szakvélemények alapján dolgozza ki a kérdéses szabályrendeletet. A kisgyűlés ilyen értelemben határozott.

A polgármester előterjesztette a tüzőltó otthon átépítési munkálataira vo-

natkozó tervezetet. Előadta, hogy helyszíni szemlét végzett a főispánnal együtt s megállapította, hogy ott az általános tervet megvalósítása előtt halaszthatatlanul szükséges olyan javító munkák elvégzése, amelyek 5000 pengőbe fognak kerülni. A kisgyűlés hozzájárult ez összeg felhasználásához.

A Szent László-héttel kapcsolatban dísznövényeket kell beszerezni. Ennek a beszerzésnek a költségei 3500 pengőt tesznek ki, amely összeg folyósításához a kisgyűlés hozzájárult.

A kisgyűlés után áttért a közgyűlést előkészítő ügyek tárgyalására. A polgármester előterjesztette, hogy a Kormányzó Ur köszönetét nyilvánította a törvényhatóság hódoló táviratára. Ezután ismertette a polgármester Kállay miniszterelnök leiratát, amelyben az új kormány kinevezésének tényét közli.

A polgármesterhelyettes előterjesztette, hogy a város utépítési programjának módosítására tett a törvényhatóság javaslatot s ezt a minisztérium tudomásul vette. A tervet ugyanis a hegyközpályi ut kiépítésére 100 ezer pengőt vett előirányzatba, de ez a munkálat 300.000 pengőt igényel. A kereskedelmi minisztérium engedélyezte, hogy az 1942. évi utépítési programban a szállodabányi, alsódorongosi és más utak javítására előirányzott összegeket erre fordítsák, annál is inkább, mert ezek az útjavítások műszakilag sem oldhatók meg ebben az évben, mintán a hegyközpályi ut kiépítése önmagában is igény-

be veszi a mérnöki hivatalt. A kisgyűlés ilyen értelemben határozott.

Ezután Altnóder Endre műszaki tanácsos előterjesztette az általános városrendezési tervezetet a Bunyitay liget, a tüzőltóaktanya környékének és más városrészeknek a rendezésére vonatkozólag. Altnóder Endre minden esetben külön véleményt jelentett be a városrendezési bizottság javaslatával szemben. sőt a tüzőltóaktanya környékének átrendezésével kapcsolatban a polgármester a bizottság és a mérnöki hivatal vezetőjének javaslatával szemben is ellentétes megoldási tervet terjesztett elő. Az ügy, amelynek tárgyalása már több alkalommal halasztást szenvedett, ezúttal is kialakulatlanul kerül a kisgyűlés elé, úgyhogy azt a közgyűlés minden valószínűség szerint visszautalja majd a városrendezési bizottsághoz.

A fennforgó ellentétek ellenére is különösen a Bunyitay liget átrendezésének terve nagyszabásúnak mutatkozik s hasonlóképpen gyökeresen meg fogja változtatni a város képét a tüzőltóaktanya környékének az átrendezése is.

A kisgyűlés ezzel kimerítette a tárgysorozatot.

Portugál tüzérség érkezett az Azori-szigetekre

Punta del Oadaból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A Serba Pinto nevű gőzösen portugál tüzérségi csapatok érkeztek az Azori-szigetekre.

Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A rio de janeiro értekezlet határozatának megfelelően hétfőn Washingtonban összeült a 21 amerikai állam katonai, tengerészeti és légügyi szakértője.

Berlinből jelentik: (MTI) A NY Távirati Iroda jelenti: Katonai helynyert értesülés szerint az eddigi jejtések azt mondják, hogy a Szovjet vésárnap összesen 54 gépet vesztett, 45 gép légharcban pusztult el, 9-et a földön semmisítettek meg.

Péter, volt jugoszláv király bombáztatni akarja Belgrádot

Newyorkból jelentik: Az egyik newyorki rádió közölte, hogy Péter volt jugoszláv király egy rendkívül nehéz repülőbombát adományozott arra a célra, hogy Belgrádra ledobják. A bombán ez a felirat áll: „Ez az első bomba, amelyet Belgrádra ledobunk, de reméljük, hogy Belgrádra még sok bomba fog esni”. A newyorki rádió megjegyzi, hogy Péter volt király adománya jelképes jelentőségű.

EGYETEMI TANULMÁNYAIK MEGKEZDÉSE ELŐTT FÉLEVI MUNKA SZOLGÁLATRA KÖTELEZIK A SZERB IFJAKAT. Szófiából jelentik: Belgrádi jelentés szerint Nedics tábornok rendeletet adott ki, melynek értelmében a középiskolát elvégző fiatal emberek csak akkor folytathatják egyetemi tanulmányaikat, ha előzőleg félevi munkaszolgálatot teljesítenek. A városi és falusi lakosság nagyrészt már hetekkel ezelőtt besorozták a munkaszázadokba, hogy az 1941. évi háború romjait eltakarítsák.

Olvassa és terjessze a Magyar Lapokat!

A lemerészebb magyar film! Csak 16 éven felülieknek!
Lázár Mária, Goll Bea, Uray Tivadar és Perényi László
Haláltánc APOLLÓ

Belvárosi
Kádár, Kontra, Kerekes
A legragyonabb magyar vigjáték.
Tolnay Klári, Szilassy László, Vaszary Piri, Máty Gerő.

Herczeg Ferenc világhírű regénye a CASINOBAN
GYURKOVICS FIÚK
Főszereplők: Simor Erzsi, Turay Ida, Arpad Margit, Perényi László, Szilassy László.

Élénk harci tevékenység folyt a keleti arcvonal minden szakaszán

Németországba utazott Boris bolgár király

Szfiából jelentik: (MTI) A Stefani jelentik: **Boris bolgár király vasárnap délelőtt különvonaton elutazott Németországba. Búcsúztatására a pályaudvaron megjelent a kormány valamennyi tagja.**

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról közlik a NTL-nak: A véderő főparancsnoksága jelentik: A Keresi-félszigeten az ellenség újabb támadásait vertük vissza. A keleti arcvonal többi szakaszán szintén élénk harctevékenység folyt. A német csapatok sikeres támadást hajtottak végre, folytatva Leningrád katonai szempontból fontos berendezéseinek bombázását. A légi erők bombázták Kercs kikötőberendezéseit. A vasutak elleni támadás során 24 vonatot eltaláltak és nagy pusztítást okoztak a rakodó pályaudvarokon. Szombaton az ellenség a keleti arcvonalon 51 gépet vesztett. A Cvir menti arcvonalon finn csapatok elpusztítottak szovjet gépesített oszlopokat. Észak-Afrikában visszautasítottuk az angol csapatoknak azt a kísérletét, hogy beszivárognak a német és olasz állásokba. Elpusztítottunk nagyobb számú angol páncélost és gépkocsit. Harcképtelenné tettünk több angol űteget és földön veszteglő repülőgépeket rongáltunk meg. Málta szigetén német gépek többször és súlyosan eltaláltak Le Venezia repülőterét berendezéseit. Hat földön veszteglő gépet megsemmisítettünk. Négy gépet légi harcokban lőttünk le. A Földközi-tengeren egy német búvárnaszád megátaladt egy angol hajókaravánt és elsüllyesztett egy rombolót.

Meghiúsult angol beszivárgási kísérlet Cirenaikában

Berlinből jelentik: A Führer főhadiszállásáról jelentik a NTL: A Führer levelet intézett **Rundstedt** vezértábornagyhoz abból az alkalomból, hogy üdülése után visszatérve ismét elfoglalta felelősségteljes állását. A levél szívélyes szavakkal emlékezik meg a vezértábornagy magas érdemeiről. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTL) Mint a véderő főparancsnoksága jelentik, a Leningrád körüli bekerítő arcvonalon működő tüzérség legnagyobb ürméretű lövegei hatásosan tüzeltek a szovjet fegyverkezési üzemekre, valamint más hadifontosságú gyárra. Az ágyutüz következtében sok tűz keletkezett. A német tüzérség hatásosan

tüzelte Kronstadt mellett a szovjet közlekedési vonalakra. (MTI.)

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz főhadiszállás 659. jelentése: Cirenaiában ellenséges erők megkíséreltek beszivárogni állásaink közé. Légi erők vitéz közreműködésével nyomban visszavertük az ellenséget. Igen sok ellenséges páncélkocsit megsem-

misítettünk, sok más harcképtelenné tettünk. Német gépek három ellenséges gépet lelőttek. A Földközi-tenger nyugati részén két kisebb tonnatartalmu angol hajót repülőink megtámadtak. Az egyiket levegőbe repítették a másikat súlyosan megrongálták. A Földközi-tengeren négy újabb angol tengeralattjárót elsüllyesztettünk.

Mc Arthur parancsára meggyilkolták a Fülöp-szigetek volt elnökét

Tokióból jelentik: (NTL) Kakuryu Kai, a Fekete Sárkány Társaság, **Doshe** hindu nacionalista vezér tiszteltére Tokióban ünnepséget rendezett. **Filot** volt miniszterelnök felhívással fordult a hindu vendéghez. **Szenjura Najasi** volt miniszterelnök hangoztatta, hogy **Toyo** miniszterelnök legutóbbi képviselőházi beszédében kifejezetten hangsúlyozta, hogy a japán kormány támogatja India függetlenségét. **Doshe** válaszában kijelentette, hogy az egyes indiai csoportok közt fennálló különbségek nem leközdhetetlen akadályok. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTL) Mint a Domei-iroda jelentik, **Manuel Qenson**, a Fülöp-szigetek volt elnökének halálával kapcsolatban megbízható forrásból, **Mc Arthur** parancsára Ilo szigetén gyilkolták meg, mert nem akart **Mc Arthur**tal együtt Ausztráliába menekülni. (MTI.)

Kivilágítva fognak haladni a chilei hajók

Santiagodechileből jelentik: (Stefani) Az egész sajtó közli azt a jegyzéket, amelyet a chilei kormány az

**Felvételeit
legszebben
kidolgozza**

PECSY

Rákóczi-ut 6 sz.

Keresztény cég!

Egyesült Államokhoz intézett. A jegyzék tudomására hozza az amerikai kormánynak, hogy a chilei hajók kivilágítva fognak haladni. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTL) A brit hirsolgálat jelenti Washingtonból, hogy a haditengerészetügyi miniszterium közlése szerint az Atlanti-óceán partjain megtorpedóztak egy nagy amerikai kereskedelmi hajót.

Lisszabonból jelentik: (OFI) **Lord Beaverbrook** repülőgépen Lisszabonba érkezett. Utját haladéktalanul folytatja az Egyesült Államokba a Clipper repülőgépjáraton. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTL) A Domei-iroda kújibisevi jelentése szerint a japán nagykövét, aki a szovjet-japán halászati szerződés meghosszabbításának jegyzőkönyvét aláírta, vasárnap két titkára kíséretében Moszkvába repült, hogy elbúcsúzzék **Molotov** népbiztostól. (MTI.)

Kállay miniszterelnök szemleútja az árvizsújtotta területeken

Orosháza. (MTI) **Kállay Miklós** miniszterelnök képviselőházi bemutató beszédében bejelentette, hogy megismeri az árvíz által legjobban sújtott vidékeket és a helyszínen tanulmányozza a helyzetet. A miniszterelnök szombaton végigjárta a Tisza alsó folyása és a Körös közti vidéket. A lakosság mindenütt megnyugvással fogadta a miniszterelnök látogatását.

Kállay miniszterelnök szombaton reggel utazott el Budapestről a Lélmotorosvonaton **Bárczay János** államtitkár, az árvízvédelmi kormánybiztos kíséretében. Szeged érintésével **Hódmezővásárhelyre** ment. **Hódmezővásárhelyen** domború térkép előtt tájékoztatta magát a helyzetről. A miniszterelnök a megjelent gazdákhöz beszédet intézett. Kijelentette a gazdáknak, hogy mindent megtesz érdekükben. A legközelebbi minisztertanácsban behatóan foglalkozik ezzel a kérdéssel. A miniszterelnök végül arra kérte a gazdákat, hogy legyenek egymás segítségére. Ezután gépkocsin végigjárta a város határát és a helyszínen tárgyalt a gazdákkal, megvizsgálva a segítség lehetőségeit.

Hódmezővásárhelyről **Orosháza** felé folytatta útját **Kállay Miklós** miniszterelnök. **Orosházán** látogatást tett az iparos otthonban, ahol a gazdák kéréseit hallgatta meg. Az államhatalom a segítségükre jön, de tartások összeállítására is — mondotta a miniszterelnök. Innen a miniszterelnök **Békéscsámszombán** ment. A miniszterelnök itt ladikba ült és úgy vizsgálta meg a helyzetet. Megállapította, hogy azonnali segítségről egyáltalán nem lehet

szó. **Nagybányahegyesen** és **Medgyesyháza** környékén mindent elpusztított az árvíz. A miniszterelnök megállapította, hogy ennek a szörnyű elemi csapásnak elhárítása igen nehéz. A kormány minden segítséget megad a lakosságnak, hogy megélhetését biz-

tosítsa. **Bánkútnagykamárás** és **Almás-kamárás** szintén súlyos helyzetben vannak. A miniszterelnök minden közlésben megállt és meghallgatta a vezetők kéréseit. **Kállay** miniszterelnök és kísérete **Battonyáról** a déli órákban utazott vissza Budapestre.

A bolgár követ köszönőlevele a polgármesterhez

(Saját tud.) Városunkban még soha-
kai emlékezetes marad a bolgár-
magyar kultúrest. Az ünnepség, amely
az első ilyen megnyilatkozás a vissza-
tért részekben, mely benyomást keltett
nemcsak a közönségben, hanem a bol-
gár követség megjelent képviselőjé-
ben is. A bolgár királyi követség most
intézett köszönő levelet a polgármes-
terhez az ünnepi est érdekében vég-
zett fáradozásaiért. A köszönőlevelet
az alábbiakban közöljük:

„Bolgár királyi követség.
Budapest, 1942 március 10.

Méltóságos Polgármester Ur!

Különös örömmel értesültem arról a nagyszerű kultúrestről, mely **Nagyváradon** j. évi február 28-án magyar-bolgár kultúregyezmény szellemében és a magyar-bolgár hagyományos barátság jegyében igen meleg és meghitt formában zajlott le. Ez egy újabb bizonyítéka a két nem-

zet közötti szeretetnek és megbecsülésnek.

Midőn ismételtén sajnálatomat fejeztem ki, hogy egyébirányú elfoglaltságom miatt a fenti magyar-bolgár kultúresten személyesen részt nem vehettem, még köszönetemet fejezem ki Méltóságos Polgármester Urnak azért az odaadó lelkesedésért, amellyel Méltóságod személyesen és **Nagyvárad lakossága** a magyar-bolgár barátságot ápolja és amelyet fényes sikerű esttel és képviselőtemben megjelent **Tzvetkov Lázár** bolgár követségi sajtó ataché meleg fogadtatásával, valamint az ott élő bolgárok iránti testvéri bánásmódban való részesítésével kivált módon bizonyítja.

Fogadja Polgármester Ur őszinte nagyrabecsülésem és nagy tiszteletem nyilváníását.

Dr TOCHEFF s. k.
bolgár kir. követ.

**Keresztény magyar
keresztény
magyarnál vásárol**

Helyi csoportot alakított a Segédhivatali Tisztviselők Országos Szövetsége

Csak a közös magyar nemzeti út lehet a szövetség célkitűzése

(Saját tud.) A Nagyvárad városban működő állami és önkormányzati hivatalos segédhivatali tisztviselők 1942 március 22-én délelőtt 10 órakor tartották a városháza dísztermében a Segédhivatali Tisztviselők Országos Szövetsége nagyvárad helyi csoportjának alakuló gyűlését.

A különböző hivataloknál működő segédhivatali tisztviselők közül kétszázhatvanan vettek részt ezen ünnepélyes gyűlésen. A közgyűlésen megjelent dr. Cziffra Kálmán Bihar vármegye főispánja, dr. Ungváry Antal kir. törvényszék elnöke, dr. K. Nagy Zoltán királyi járásbíró elnöke, dr. Gyapay László helyettespolgármester, dr. Horvát György rendőrfőtanácsos, a nagyvárad kapitányság vezetője, dr. Osvald János megyei főjegyző, dr. Novoszel Ferenc helyettes pénzügyigazgató.

A magyar Hiszekegy elmondása után Selényi Vilmos városi irodaigazgató a szervezőbizottság nevében ismertette a „Stosz” célkitűzéseit és a helyi szervezős munkáját. Meleg szavakkal emlékezett meg a helybeli hivatalvezetők és sorsunk intézőjének a segédhivatali karral szemben mindenkor tanúsított szociális és társadalmi megértéséről.

A közgyűlést Wesselényi József vármegyei irodaigazgató vezette, aki ugyancsak felhívta a figyelmet a nemzeti alapon való összetartás fontosságára.

A tisztikar megválasztása

A közgyűlés a helyi csoport elnökül Selényi Vilmos városi irodaigazgatót, társelnökül Wesselényi József vármegyei irodaigazgatót, Tóth János törvényeséki irodaigazgatót, Welternek Rezső pénzügyigazgatósági irodaigazgatót, Varga Gyula földmérési felügyelési irodaigazgatót, Kaiser Sándor kir. ítélőtáblai s. hiv. igazgatót és Pap Vilmos p. ü. irodavezetőt, főtítkárrá Kocsis Károly városi irodatisztet, titkárokká: Bányai Antal vármegyei, Szilágyi András OTI, pénztárosná Körössi Károly városi, ellenőrré Magyar Ernő ítélőtáblai, jegyzökké: Kopány István kir. ügyészségi, Végh Gézané városi tisztviselőket választotta meg.

Ezenkívül a különböző állami és önkormányzati hivatalokban működő tisztviselők közül 3 tagú vizsgálóbizottságot és 20 tagú helyi választmányt választott.

A Stosz központjának programját és célkitűzéseit Kiss Szilárd m. kir. kormánytanácsos, a Stosz örökös elnöke, Somogyi János központi főtítkár és Simon Mihály belügyminisztériumi főigazgató, központi kiküldött ismertette.

Kiss Szilárd kormánytanácsos különösen kiemelte a Stosz szociális programját, amelyek lényege az, hogy egymás támogatásával önszegély útján is igyekeznek a Stosz a tagjain segíteni és őket anyagi támogatásban részesíteni.

Somogyi János, a Stosz főtítkára, felsorolta a Stosz által eddig elért eredményeket és rámutatott arra,

hogyminden eredményt az összetartásnak köszönhetünk. Rámutatott arra, hogy a Nosz keresztény nemzeti szellemében a tekintélytisztelt elve alapján áll s működésében mindenkor az egész magyar társadalom szempontjait tartja szem előtt s ennek keretében kívánja tagjai érdekét képviselni.

Simon Mihály központi kiküldött a Stosz alakulásának körülményeit ismertette és rámutatott arra, hogy szakítva a múlttal, a segédhivatali tisztviselők társadalmának útja csak a közös magyar nemzeti út lehet. A segédhivatali tisztviselők a magyar nemzetnek és a magyar kormányzatnak

hű és odaadó munkásai és nem kérnek egyebet, csak azt, hogy a közös munkában résztvehessenek és ennek ellenében ismét népes családdal szaporítsák a magyarságot.

Az emelkedett hangú közgyűlés a Himnusz hangjaival ért véget.

Nagyvárad város társadalmával ezzel az alakulással új színnel lett gazdagabb és a megválasztott vezetőség már előre is biztosított arra nézve, hogy Nagyvárad közönségének kedves segédhivatali munkásai élénk és eleven munkával fognak a város magyar közönségének minden társadalmi és hazafias megmozdulásában résztvenni.

Április elsején kezdik meg a Papen elleni merénylet ügyének tárgyalását

Anglia beismerte Milas bombázását

Szófiából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Papen német nagykövet Berlinbe utaztatva vasárnap délben Szófiába érkezett. A leszálló nagykövetet a külügyminiszter kabinetfőnöke és az ankarai bolgár követ üdvözölte, ki szintén Szófiában tartózkodik.

Ankarából jelentik: (MTI) Az Ulus jelentése szerint a Papen ellen megkísérelt bombamerénylet ügyét április elsején kezdik meg tárgyalni. A tárgyalás nyilvános lesz.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti, az angol kormány tudomására hozta az ankarai brit nagykövetek, hogy a március 15-re virradó éjjel Milasban okozott károkkért az angol repülők felelősek. A brit nagykövet a brit kormány sajnálkozását fejezte ki és kijelentette, hogy az angol kormány jóváteszi a károkat.

Juhász Gyula-est a Református Kulturpalotában

A Szigligeti Társaság magas színvonalú irodalmi estét rendezett vasárnap este a Református Kulturpalota nagytermében Juhász Gyula emlékére. Az est fényét vendég-előadók emelték, akik Budapestről és Szegedről érkeztek Nagyváradra.

Az est bevezetőjeként Némethy Gyula piélatús-kanonok, a Szigligeti Társaság elnöke a következő beszédet mondotta el:

Evekkel, sőt évtizedekkel ezelőtt olvastam a Strand Magazine 1905-iki évfolyamában egy különös cikket Gordon Colborne tollából. A cikk címe: Genius by counties, lángelme grófságok szerint. Nagybritannia különböző vidékeinek, grófságainak térképej voltak mellékelve, melyeken csillagok jeleztek ahelyeket, hol egy nagy államférfi, hadvezér, tudós, költő, vagy művész született. Hangsúlyozta a cikk, hogy a fizikai környezet, a földrajzi tényezők milyen befolyást gyakorolnak kiváló egyéniségek létrejötténél. Megkockáztatta az állítást, hogy a kiváló emberek szülőhelye inkább az alföld, mint a hegyvidék. Ezt a tételt a hegyee-völgyes Wales tartomány példájával illusztrálta, hol alig született híres ember, valamint Skócia példájával, melynek kiváló egyéniségei az ország síkvidékén láttak napvilágot. Eszem ágában sincs m. t. közönség tagadni a fizikai környezet jelentőségét az egyéniségek kialakulásában, de a művészet- és irodalomtörténet

kétségbevonhatatlan adatokkal bizonyítja, hogy sokkal nagyobb jelentősége és hatása van ma a szellemi környezetnek, mint az anyagnak, hogy tehát itt is érvényesülnek az irás igei: a szellem az, ami élhet, a test nem használ semmit. (Sz. János ev. 6, 26.) Bizony Stratford on Avon szerény kis vidéke ártatlan Shakespeare szinte emberfölötti nagyságának létrejöttén, valamint a Majna melletti Frankfurt oro- és hydrgraphiai viszonyai sem magyarázhatják meg a Faust szerzőjének genialitását.

Ha már most Magyarországról rajzolnánk irodalomtörténeti térképet, Bihar megyénk a legelső megyék közé kerülne, hiszen itt Váradon született Pázmány Péter a „magyar bibóros Ciceró”, a magyar könyvnyelv megmentője, Szalonán pedig a Toldi és a rémek balladák örökéletű megalkotója, Arany János. Ha nem is emelkedhetik e két óriás színvonaláig, de azért halhatatlan érdemei vannak dráma-irodalmunk és színművészetünk körül annak a férfúnak, Várad szülőföldének, kinék neve és aegise alatt működik szerény irodalmi társaságunk: Szigligeti Edének. Ilyen dicső múlt után városunknak a XX-ik század irodalomtörténetében is kiváló szerep jut, hiszen 1908-ban itt bontotta ki zászlaját az új magyar líra forradalma, a „holnaposok”. Persze, mikor a „holnaposok” két kötetét, 1908-ban az első, 1909-ben a második megjelent, bizony

nem egy vers bennük Heine sorait idézte emlékülünkbe:

Andre zeiten, andre Vögel,
Andre Vögel, andre Lieder:
Ach sie würden mir gefallen,
Wenn ich andre Ohren hätte...

Más idők, más madarak, más madarak, más dalok; tetszenek nekem is, ha más fülem volna. Voltak, akiket bántott egyik, másik vers durva naturalizmusa, bosszantott a ködös és túlzó szimbolizmus, sértett az erkölcsi foggyatkozás. De hát a borkak is van szennye, mocska, mikor forr, s csak mikor már kiforrott, válik tisztá, nemes, éltető itallá. Mélyen tisztelt közönség. Az a fölötté rokonzenves, mélabús költői egyéniség, kinek emlékéit ünnepelni jöttünk össze Juhász Gyula is tagja volt a „holnaposok” társaságának, csakhogy ő ott is, akkor is tisztá, nemes bort öntött pohárba. Nem volt ő váradi születésű, szegedi volt, de éveken át itt lakott, itt működött s az új költők társaságához való tartozás bizonyos értelemben őt is váradvá változtatta. Igaz magyar örömmel üdvözöljük azért ez alkalommal illusztris vendégeinket, kik lejötték a fővárosból, hogy velünk ünnepeljenek, ha ugyan nem váradiaknak kell őket tartanunk, tehát hazaérkezetteknek.

Béranger-nek, a franciák kedvenc dal-költőjének van egy verse: Les oiseaux, a madarak, melyet számkivetésbe távozó barátjához Arnault-hoz intézett 1816-ban. Így kezdődik:

Beállt a tél, jeges szél szárnya hozta,
Lehull a lomb, fakul mező, liget;
Madaraink egy enyhe, jobb hazába
Viszik a dalt, viszik szerelmüket,
De hűtelen az elhagyott vidékhez
Sok énekes, kit számkivet a tél
Nem lesz örökre: szebb tavasz fuvallomán
Él a reményünk, újra visszatér.

Ime visszatért, vagy inkább hazatért költőző madarainkat, kedves vendégeinket szeretettel üdvözölve, a Szigligeti Társaság mai ünnepét ezennel megnyitom.

Azután Tabéry Géza, a Szigligeti Társaság alelnöke olvasta fel visszaemlékezéseit Juhász Gyulára, aki több mint három évtizeddel ezelőtt mint a premontrai gimnázium segéd-tanára került Nagyváradra s később a holnapos-mozgalom egyik legkiemelkedőbb alakja lett. Tabéry számos meghatározó és jellemző mozzanatot közölt a halkszavú és tragikus véget ért költő életéből.

Utána Étsy Emilia, a nagyváradi színház egykori ünnepelt színésznője s Juhász Gyula egyik legnagyobb tiszteletje szavalt el néhány gyönyörű Juhász költeményt. A mély átérzéssel előadott versek közül különösen a Nagyváradhoz írt páratlan szépségű óda és a Búcsú című vers hatotta meg a közönséget a kiváló művésznő előadásában. Azután Dutka Ákos tartotta meg felolvasását Juhász Gyula életéről, költészetéről és a holnaposok mozgalmáról. Majd Hont Erzsébet énekművésznő énekelt Juhász dalokat Czeglédi Ilonka zongorakiséréte mellett. Tragikus csengésű mezzoszopránja, tisztá szövegkifejtése magráló módon juttatta érvényre a Juhász-dalok fájdalmas szépségeit. Végül G. Dioszilágyi Ibolya szavalt a három szonettjét, amelyekben Juhász Gyula három arculatát mutatta be.

Nagyvárad közönsége nem mutatott elég érdeklődést az irodalmi est iránt, amelyet Juhász Gyula költészetét, a vendég-előadók által képviselt művészi színvonal s a Szigligeti Társaság vezetőségének lelkes rendezői munkája és előadói teljesítménye megérdemelt volna.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Vjabb hegycsuszamlás volt a Körösoldalon

(Saját tud.) Az utóbbi hetekben, ahogy a fagyos föld kissé engedni kezdett, újra megmozdult az Alsó-Körös-
 oldal hegység. Már a múlt hét elején történtek kisebb omlások, annyira, hogy a telektulajdonosok reményvesztetten várták a következményeket.

Sajnos, amire számítani lehetett, elég korán bekövetkezett. Vasárnap éjszaka az Orsolyák szőlője melletti hegység olyan nagy tömegben mozdult meg,

hogy a már több ízben elzárt és kijavított úttest újra járhatatlan lett.

miután a leomló földtömeg újra elzárta. Számbavehető kár, tekintve, hogy a telektulajdonosok várták a következményeket, nem történt.

Beleg a dán miniszterelnök. Stockholm-ből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Kopenhágai jelentés szerint Stauning dán miniszterelnök szívbántalmakban szenved.

A nagyváradi Tanítók Isten-organája Kórusa vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel a középiskolák ifjúsága számára táblás ház előtt megismételte bemutatkozó hangversenyének műsorát. A szebb számokat az ifjú közönség lelkesen megújráztatta s nem győzött betelni az ősi magyar népkincs, valamint a klasszikus szerzők műveinek örök szépségeivel. Az előadást András Ede okleveles egyház-karnagy zene-tanár vezényelte a töle megszokott hozzáértéssel és fegyelmező erővel.

A MAGYAR KATOLIKUS DOLGOZÓ LEÁNYOK LELEKIGYAKORLATOT TARTOTTAK MEZŐTELEGDEN. Saját tudósítás. A Magyar Katolikus Dolgozóleányok mezőtelegdi népes csoportja Némethi Ilanka csoportvezető szervezésével és irányításával egy napos lelkigyakorlatot tartott. A lelkigyakorlat, amely a katolikus iskolában volt, nagy lelki épülésére szolgált nemcsak a résztvevőknek, hanem az egész községnek. A Dolgozóleányok csoportja csak nem régen alakult meg és már eddig is szép eredményeket ért el.

Meghívás. A Nagyvárad Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1942 március hó 29-én délelőtt 11 órakor Szilágyi Dezső-utca 5. szám Katolikus Kör kitermében 1941. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. paragrafusában értelmében meghívóznak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1942. április hó 6-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Nagyvárad, 1942. március hó 21. Az igazgatóság.

Meghalt a vámoslázi szerencsétlenség áldozata. Nagyvárad. Saját tud. Napokkal ezelőtt hírt adtunk arról a szerencsétlenségről, melynek Juhász Tivadar vámoslázi napszámos esett áldozatul. Pavágás közben érte a baleset. Beszélgettek a nagyváradi kórházba, ahol sérüléseibe belehalt. A vizsgálat még tart, arra nézve, hogy vajon kit terhel a felelősség.

VIZ ALÁ KERÜLT AZ ARGENTIN FŐVÁROS TÖBB NEGYEDE. Buenos Airesből jelentik (MTI.) A Stefani jelenti: Az argentin főváros több negyede a hatalmas felhőszakadás következtében víz alá került. Több helyen a tüzoltók-nak kellett közbelépni. A forgalom a víz alá került negyedekben megszűnt.

Uj kerékpárok JAKAB műszerésznél és javítások olcsón Kossuth-u. 5 Tel. 23-30

ELFOGTÁK MADRIDBAN AZ EGYESÜLT MARXISTA IFJUSÁG FŐTITKÁRÁT. Madridból jelentik: (MTI.) ANTI. jelenti: A rendőrségnek sikerült elfogni az egyesült marxista ifjúság főtitkárát, akit az angol zsoldban álló emigráns spanyol kormány hízott meg különböző feladatokkal. A titkárnál talált okmányokból kiderült, hogy milyen nagy támogatást nyújtottak az angolok a diplomáciai képviselők útján a spanyol bolsevistáknak. Az angolok nagy kiterjedésű kémháziótat szerveztek és autógó propagandát üztek.

Kiesett ágyából és meghalt egy hegycsúcsotári földműves. Nagyvárad. Saját tud. Távbeszélőn jelentették ma a nagyváradi ügyészségnek, hogy Hegycsúcsotári különös haláleset történt. Boros Gyula ottani földműves, aki már hosszabb ideje feküdt súlyos tüdőbajban, szombaton este oly erős rohamot kapott, hogy kiesett ágyából s menten meghalt. Senki sem tartózkodott a közelben, aki segítségére siethetett volna. Az ügyészség a temetési engedélyt kiadta.

Férfiruhákat használ-tak, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bémer-tér 1 (udvarban). Hívásra házhoz jövők.

130 diákleány és 70 hadapród énekelt a „Magyar Dal” hangversenyén

Válogatott közönség előtt mutatta be a két énekkar az igazi magyar dal szépségeit

Nagyvárad Saját tud. A nagyváradi m. kir. állami leányliceum és tanító-nőképző intézet a hadapródkiskola férfikarának és vonós szalonzenekarának közreműködésével nagyszerű „Magyar Dal” hangversenyt rendezett szombat este a Református Kultúrpalota nagytermében.

A megjelentek között ott láttuk dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynököt, dr. Lestyán Endre prelátskanonokot, Molnár János apátkanonokot, Follmann Géza teológiai tanárt, Csernák Béla esperest, dr. Szotyori Nagy Dezső pénzügyigazgatót, dr. Martea Dénes tanfelügyelőt. Sokan mentették ki magukat elfoglaltságuk miatt.

A dalestet Kiss János, az állami tanító-nőképző igazgatója magasezárnyalású bevezető beszéddel nyitotta meg. Rámutatott a magyar dal jelentőségére s hangoztatta annak szükségességét, hogy a jövő tanítói erős magyar szellemben s a magyar dal szeretetében ezekben nevelkedjenek. A dalestet szereplő fiúk és leányok — úgy mond — majdan katonák és tanítók lesznek, tehát olyan órhelyre kerülnek, ahol a helytállás az egész magyar jövő záloga.

Kiss János nagy tetszéssel fogadott beszéde után megkezdődött a tulajdonképpen műsor.

130 fehérblúzos, sötétszoknyás fiatal leány és 70 díszruhás hadapród jelent meg a színpadon. Maga a látvány is szívet-lelket örvendeztető volt, amint a magyar jövő, a magyar élet ígéréteiből ilyen szép csokrot láthattunk együtt. A megjelent közönség valóságos elragadtatással szemlélte a képzősök és a hadapródok színes seregét.

„Énekelt magyar ifjúság” — ezzel a jelszóval nyitották meg a mindvégig értékes és szépségei mellett is tanulságos műsort. És a magyar ifjúság valóban énekelt.

Az első közös szám után a képzősök négy száma következett. Ezek közül különösen szép volt Kodály: A 150-ik genfi szoltán és Liszt: Vidáman játszva üztük a bút című darabja.

Nagy hatást ért el a vegyeskar a katonadalokkal.

A képzősök kara előadta ezután Kodály Esti dalát és Avé Mária-ját, majd a vegyeskar két szép száma következett.

A hangverseny tökéletesen elérte a célját. Megmutatta az igazi magyar dal szépségét és sokban megerősítette azt a biztos reményt, hogy ez az örök szépség egyszer meghódítja a magyar nép szíleit.

A képzősök és a hadapródok ének-karát Lukács László énektanár tanította be és vezette dicséretreméltó hozzáértéssel.

Korona Filmszínházban
 Nóti Károly nagyszerű vígjátéka
Köszönöm hogy elgázolt
 Turay, Jávor, Erdélyi M., Páger, Kabos, Salamon, a Pethes.

MUNKÁSSZERENCSETLENSÉG KOLCZVÁRON. Kolozevárról jelentik (MTI.): A Magyar utca 141. szám alatti gyárban az egyik munkás meleg gyan-tára benzint öntött. A benzin felrob-bant. Az égő épülethől a tüzoltók két öszeégett férfit és két nőt mentettek ki. Mind a négyüket bevitték a klini-kára. A tüzoltóknak a tüzet rövidesen sikerült megfékezni.

Az Actio Catolica 47. sz. filmkritikája

„CARL PETERS”. A német gyarmatosítás tragikus hőisének politikai célzatú történelmi filmje.

„Vadmacska”. Szórakoztató amerikai bohózat különösebb erkölcsi vonatkozás nélkül.

„MAGDOLNA”. Unalmasan érzelgős jelenetek keveréke, az erkölcsileg kifogásolható mesére ráerőszakolt „erkölcsi” megoldással.

Helyreigazítás. Szombati számunk színházi beszámolójába szédési hiba következtében sajnálatos és félreértésre okot adható elírás került be. „Néró, a világtörténelem egyik legérdekesebb alakja” helyét a cikkbe „a legértékesebb” szó került be. A hibát, amely az összszövegből is könnyen kijavítható és érthető, ez uton helyreigazítjuk.

GYŰJTŐTÁBORBA SZÁLLITOTTÁK AZ IRÁNI BOLGÁR CSALÁDOKAT. Szófiából jelentik (MI.) A NTI. jelenti: Az Utró értesülése szerint az Iránban élő ezer bolgár család legnagyobb részét gyűjtőtáborba szállították.

Földrengés Indiában. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat lahorei jelntése szerint vasárnap 7 óra 45 perckor Lahore városában néhány másodperces földrengést éreztek. Kárról vagy áldozatról nem érkezett jelentés.

AZ IDEI MEZŐGAZDASÁGI KIÁL-LITÁS pompás meglepetéssel szolgál mindazoknak, akik a Dohánypavillont felkeresik. Dohánymagból préselt olajokat, zsírokat és egyéb hasznos termékeket mutatnak be. Az érdekes látványlók-nak kellemes kísérője a helyszínen bemutatott Joviales szivarok gyártása. Így köti össze a látogatót a hasznosat a kellemessel. Megtanulta, hogyan lehet az eddig felhasználatlan dohánymagból aranyatérő olajat facsarni és utána zse-beit frissen gyártott Jovialessel töl-metni tele, mely nikotinsökkenett minőségben is kapható.

Leánykonferencia Nagyszalontán. A nagyszalontai római katolikus Leány-szövetség több vidéki Leányegyesület egyetemben vasárnap rendezte nagybőjti konferenciáját, amelyen nagyváradi, budapesti, szegedi és kolozsvári előadók tartottak vallásos, társadalmi és tudományos előadásokat. Az összejövetelek elsősorban az egyházi és társadalmi élet fejlődésére, egyszersmind a magyar nemzeti öntu-dat megszilárdítására volt hatással. A vendégeket szombaton délután dr. Bá-náss László esperes-plébános és Kovács Ilona Leányszövetségi elnök fogadták az állomáson.

Adományok. Derzi Paulának Szűcs Józsefné p. ü. számellenőr neje egy csomagot, N. N. egy csomagot, a Posta-tól egy csomagot, N. N. egy pengőt és egy csomagot, Somogyi Nagy Bélá-né színházi gondnok neje 5 pengőt küldött. Adottetési helyére juttatjuk.

Temetés. Polyák István intéző meghalt. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a Török Ignác-utca 8. sz. háztól. (Erdélyi „Concordia”.)

Húsvétra nyúlszőr és gyapju kalapot olcsón vehet **Szántaynál** Alakítás, formázás gyárilag Bazárépület-Színházoldal

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei

— **Sztabul rózsája.** Fall Leó legszébb nagyoperettje kedden este filléres helyárrakkal kerül színre, Radnóthy Eva, Jurik Juicsi, Tanay Emil, Solyomossy Imre és Ross Józseffel a főszerepekben.

— **Szerdán este diszhangverseny** vezényel nagybányai Horthy Istvánné főmértőse tiszteletére. Közreműködnek Bordy Bella, a m. kir. Operaház tagja, Deéry Sári, az Uj Magyar Színház tagja, Faragó Ibolya zongoraművész, Szilágyi-Szabó Eszter, az Uj Magyar Színház tagja, a Pécsi Öregdiákok, Albert Ferenc hegedűművész, Fodor János, a m. kir. Operaház tagja, Kántor Béla előadóművész, Szánthó Gyula, énekművész és a budapesti MAV 50 tagú zenekara. Konferál: dr. Legényei József. Zongorán kísér: dr. Laczkovits János. A hangverseny tiszta bevételét vezényel nagybányai Horthy Istvánné főmértőse által alapított és fővédnöksége alatt működő jótékony célú gyermek üdülőjévé fordítja a rendezőség. Jegyek a színházi pénztárnál kaphatók. Felemelt helyárrak.

— **Szerdán, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén** három előadás. Délután 3 órai kezdettel: Legyen úgy, mint régen volt című operett kerül színre olcsó helyárrakkal, délután fel 6 órai kezdettel A kiewi járőr című operett újdonság olcsó helyárrakkal van műsoron. Este 9 órakor diszhangverseny felemelt helyárrakkal.

— **Cigánykirály** című nagy operett csütörtöktől kezdve a színház legközelebbi újdonsága.

Csütörtökön este: **Cigánykirály**, premier bérletben.

RÁDIÓ

SZERDA, MARCHIUS 25. Budapest I.

- 8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
- 8.45 Hírek.
- 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. A szentbeszédet dr. Szívós Donát bencés tanár mondja.
- 11.15 Görög katolikus egyházi ének és szentbeszéd. A szentbeszédet dr. Krajnyák Gábor mondja.
- 12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 12.30 Rádiózenekar.
- 13.00 Herczeg Ferenc előadása.
- 13.45 Időjelzés, hírek.
- 14.00 Művészlemez.
- 15.00 Bartalis János előadása.
- 15.20 Bura Sándor cigányzenekara.
- 16.15 Libázás a Hortobágyon. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
- 17.20 Magyar népmuzsika.
- 17.50 Külügyi negyedóra.
- 18.05 Berlini állami Opera zenekara.
- 18.20 Honvédműsor.
- 19.20 Ilyés Gyula verseiből előad Orsolya Erzsé.
- 19.45 Vécsey Ernő jazzegyüttese.
- 20.10 Sporteredmények.
- 20.10 Népszínműrészletek.
- 20.40 Hírek és lövészeredmények.
- 22.15 Horváth Elemér cigányzenekara.
- 22.45 Jazz-zongorasíkok.
- 23.25 Táncczene.

Budapest II.

- 11.15 Az 1. honvédegyalozsred zenekara.
- 17.20 Szórakoztató zene.
- 18.20 Rexa Dezső felolvasása.
- 18.45 Táncczene.
- 19.40 Közvetítés a Magyar művelődés Házából.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Dr. Sztripszky Hádor előadása.
- 20.30 Beszkárt zenekar.
- 21.30 Az angyal üdvözet a művészetben. Irta dr. Dercsényi Dezső. Felolvasás.

SPORT

Döntetlenül játszott a NAC Szegeden

SzVSE NAC 2:2 (1:1)

Szombaton délután utazott el Szegedre a NAC csapata a Szegedi VSE elleni nemzeti bajnoki mérkőzésre. Krüger Károly intező vezetésével még szombat éjszaka meg is érkeztek a tiszamenti fővárosba és szállásukra hajtottak Vasárnap délelőtt rövid városnézésen vettek részt a fiúk, majd beöltözve mentek ki a mérkőzés színhelyére.

Közel háromezer ember szorongott már a nézőtérre, amikor kifutottak a csapatok. A NAC a következő összeállításban vette fel a küzdelmet. Solyomosi—Szurgyi, Domján—Perényi, Juhász, Kalocsai—Kovács II., Sárvári, Szöllősi, Bodola, Haláti.

Ujvári sárga jelére indul a játék s azonnal támadnak a zöldfehérek. Igen változatos és erős iramú játék alakul ki. Feltűnik a vasutasok nagy játék kedve, ennek ellenére a mieink szerzik meg a vezetést. A 29. percben Kovács II. lefut, Borbély nem tudja aka-

dályozni, beadását Szöllősy belövi. Röviddel ezután Halasy fut le. Átadását Tihanyi fordulásból továbbítja kapura. A labdát Solyomossy kiejti és a szemfüles Koppány hálóba kotorja. Ezután is igen változatos a játék. A második félidő ötödik percében sarokrúgástól Tihanyi megszerzi a vezetést. A NAC erős iramot diktál és veszélyes támadásokat vezet, De Pulay, a szegediek új kapusa, kiválóan véd. A 14. percben a NAC támad. Bodola bedobás után gyors fordulattal kiegyenlít. Mindkét csapat erősen támad, hogy megszerezze a döntő gólt, de a védelmek kifogástalanul működnek.

A mérkőzés eredményének híre csalódást keletkezett a váradi szurkolók között kíváncsian várták haza a csapatot, hogy magyarázatot kapják a győzelem elmaradásának.

A NAC szegedi csapata ma a déli órákban érkezett Nagyváradra.

Biztosan győzött a Törekvés

Nagyvárad Törekvés—Nyíregyházi TVE 3:1 (1:1)

(Saját tud.) Nagyvárad Törekvés—Nyíregyházi TVE 3:1 (1:1), NB II. bajnoki labdarúgó mérkőzés.

Hatszáz néző tapsa fogadja a pontban fél négykor kifutó csapatokat a Rhédey-kerti pályán. Énekes sárga jelére a következő összeállításban kezdődik a játék:

Nyíregyházi TVE: Márki—File, Gál—Hargittai, Kabai, Lovász—Szalai, Ilcsik, Kiss dr, Tóth, Mester.

Nagyvárad Törekvés: Nyisztor—Pintye, Rocskai—Nagy, Szegedi, Terrebessy—Gözner, Szilágyi, Farkas, Papp, Lukács. A Törekvés azonnal rohamoz és a 2. percben már vezetéshez is jut. Szilágyi remekül ad Farkasnak, a középsatár gondolt egyet és merész fordulással estében is kapura lök. A labda a meglepett védők között a jobb alsó sarokban köt ki. 1:0.

Kezdet után még inkább erősödik az iram s mindkét csapat rövid percek alatt sarokrúgáshoz jut. Értékesíteni azonban egyik fél sem tudja.

Előbb Farkas, majd meg Ilcsik hatalmas lövéseit védik a kapusok.

A 13. pereni hatalmas gólhelyzet után, melyet Nyisztor leleményessége ment, a 20. percben egyenlítenek a nyíregyháziak. Mester elfut a balszélen, pempáson centeréz s Kiss dr 3 méterről nem hibáz. 1:1. Továbbra is a Törekvés van fölényben, de a piros-feketék védelmének is bőven akad dolga. A 36. percben egymásután három sarokrúgást rúg a Törekvés, újabb gól azonban csak nem akar születni.

Félidőben felforgatják és átcsoportosítják a váradiak csatársorukat. Lukács lesz a jobbszélső. Gözner összekötőbe megy, a balszélen pedig Papp játszik.

A népes szurkolóhad ütemesen biztatja a Törekvést. És nem hiába. Farkas szöketti Lukácsot, aki végignyargal a pályán s kapura húzva, a tizenegyes pont tájékaról hálóba vágja a bőrt. 2:1. Valóságos tüzijátékot ren-

deznek a váradiak a nyíregyházi kapu előtt, a gyönyörűen, de főleg eredményesen védő Márki bravúrjain azonban megtörik minden gólkíséret.

A 13. percben Szilágyi játsza tiszta Farkas, aki hatalmas, lövést zúdít kapura. Hiába Márki remek robinzonádja — a labda a jobbél mellett csökölözik össze a hálóval. 3:1. Ami ezután következett még: Szilágyi lábáról szednek le egy meccslabdát, vagy ötször lesre fut a nyíregyházi támadósor, Szegedi valósággal lelpi a vendég kékfehéreket — s a mérkőzés nek vége.

A Törekvés megérdemelten jutott a két bajnoki ponthoz, hiszen valósággal kapujához szögezte a NYTVE-t s minden részében szemmel láthatóan jobb volt, mint ellenfele. Ha a csatároknak minden elgondolása sikerül s nem a kitűnő Márki védi az ellenfél hálóját, a két csapat közti klasszis különbség gólokban is jellemezhető lehetett volna. Jók voltak a csapatból: Szegedi, Farkas, Szilágyi és Gözner, illetve Márki, Kabai és Kiss dr. Énekes egy-két tévedésétől eltekintve, jól vezette a mérkőzést.

A Törekvés győzelme nagy örömet keltett városunkban s a piros-feketék szurkolói most már bíznak abban, hogy sikerül a sikertelenségek után hullámvölgyéből kitörni. (f)

NB mérkőzések

WMFC—Ferencváros 0:0 (0:0).

Játékvezető Kékessy. 14.000 néző. Ferencváros némi szerencsével meg is nyerhette volna a mérkőzést. Az első félidőben jó iramú küzdelem alakult ki. Többnyire a Fradi volt fölényben és veszélyesebb. Szünet után a csepeliek kerültek fölénybe. A félidő végén

Hirdessen a Magyar Lapokban

ismét a Ferencváros támad, de gólt elérni nem tudott. A védelem mindkét részlől jól működött.

Ujpest—Szeged 2:1 (1:0).

Az első félidőben Berzi megszerzi a vezetést. A második félidőben Toldi kapura, illetve gólba tartó lövését Harangozó csak beljebb segíti. A döntő gólt nagy küzdelem alakul ki. Végül Adámnak sikerült kifejelni a második újpesti gólt.

Szolnok—Gamma 3:1.

Kispest—Kolozsvári AC 3:2 (1:1).

Elektromos—Ujvidék 2:0 (1:0).

Lampart—MAVAG 2:2 (1:1).

SBTC—DiMAVAG 2:1 (2:0).

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Keresek egyszoba-konyhas lakást. — Cimeket a kiadóba kérek

Kétszobás, modern lakást keresek május 1-re. Cim a kiadóban. 153

Adás-vétel

Uj tégla magánház eladó. Révai Miklós-u. 7. Tempiótérnél. 190

Nagyvárad város térképe kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalánál (Szilágyi Dezső-u. 5. sz.) Fekete nyomással ára 1.60, színes nyomással ára 2 pengő.

MAGYAR SZEMLE könyvek kedvezményes áron eladók. Cim a kiadóban. 993

HUSVÉTI ajándékul vásárolja meg Bangha-Ijjas: Keresztény egyháztörténet nyolckötetes munkáját. Megszerezhető: füzve és kötve a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. 99

Teljes magyar-latín Misszale vászonkötésben, vörösmetézéssel, valamint egész bőrkötésben, aranymetézéssel kaphatók a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

Paplan vattát ócskát, használtat veszek. Platt, Szigligeti-u. 5.

Kombinált szoba és díbebedő, modern, kitűnő állapotban eladó. Cim: „Jolán” kalapszalomban Mezey Mihály-utca 3. 188

Méhes országos háromsoros, 30 keretes hármás iker teljesen jó karban, bélt kassal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 185

Eladó márkás rövid zongora belföldi perzsaszónyegek és szekrénykoffer. — Teleki-utca 21. ajtó 3. 179

Különléle

Rendkívül érdekes könyvre hívjuk fel olvasóink figyelmét: Marjay Frigyes: Keresztes hadjárat 1941. c. művére. Megrendelhető: a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. 121

Allást nyee

Lakatos, és műszerészegédet, ki a kerékpárjavításhoz ért, fölveszek. Cim a kiadóban. 159

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LASZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő

Dr. Paál Árpád

Felolós kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc

Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körirógógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.